

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

❖ طرح درس: فلسفه علم و پرستاری

اطلاعات مربوط به درس	اطلاعات مسئول درس
<p>گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری</p> <p>نام درس: فلسفه علم و پرستاری</p> <p>نوع و تعداد واحد 2: واحد تئوری (۳۴ ساعت)</p> <p>پیش نیاز/هم نیاز -:</p> <p>رشته و مقطع تحصیلی: دکتری پرستاری</p> <p>محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری و مامایی</p> <p>روز و ساعت کلاس: سه شنبه - ۸ تا ۱۰</p>	<p>نام مسئول درس: دکتر لیلی یکه فلاح</p> <p>رتبه علمی: استاد</p> <p>رشته تحصیلی: مراقبت ویژه پرستاری</p> <p>محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی</p> <p>تلفن تماس: ۰۲۸۳۲۲۳۷۲۶۸</p> <p>پست الکترونیک: leili_fallah@yahoo.com</p>

شرح درس: در این درس دانشجویان با رویکردهای فلسفی تولید علم و اهمیت نظریه و مدل پردازی در

تولید علم و دلایل و ضرورت مطالعه فلسفه علم و فلسفه سلامت و پرستاری آشنا می شوند.

هدف کلی: در این درس دانشجویان توانایی استفاده از رویکردهای فلسفی تولید علم را کسب می نمایند. لذا

با توجه به اهمیت و نقش «علم» در رشته های دانشگاهی و حرفه های مختلف و هویت بخشی آنها و ضرورت

پرداختن به تولید و توسعه علمی، همچنین تولید علم در توسعه جوامع و نقش پرستاری و پرستاران در

توسعه سلامت جامعه، این درس در برنامه آموزشی دوره دکتری پرستاری گنجانده شده است.

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با مسائل فلسفه علم و چالش‌های موجود در آن

۲. آشنایی با فلسفه (مبانی) علم پرستاری؛

۳. آشنایی با اصول علم پرستاری؛

۴. آشنایی با رویکردهای گوناگون در معرفت‌شناسی

۵. آشنایی با ماهیت تولید علم در نگاه فلسفی.

وظائف دانشجو:

۱. از آنجا که کلاس به صورت دانشجو محور ارائه می‌شود، حضور مستمر و فعال در کلاس الزامی

است؛ لازم به ذکر می باشد هر دانشجو سه مبحث را به دلخواه انتخاب نموده و طبق تقویم درسی رایحه خواهد داد.

۲. رایحه یک مقاله مروری روایتی یا سیستماتیک در خصوص مباحث

تکالیف و نحوه ارزشیابی دانشجو: دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری، از طریق ارائه تکالیف

محواله (به صورت مکتوب و شفاهی) و آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

- حضور فعال در کلاس و بحث گروهی ۱۰ درصد
- انجام تکالیف درسی هر جلسه و رایحه شفاهی و کتبی آن ۳۰ درصد
- رایحه یک مقاله مروری روایتی یا سیستماتیک در خصوص مباحث ۳۰ درصد (در صورت دریافت نامه پذیرش مقاله)
- آزمون پایان ترم ۳۰ درصد

منابع:

۱. گیلیس دونالد، فلسفه علم در قرن بیستم، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی در دانشگاه‌ها (سمت).

۲. حبیبی، رضا، درآمدی بر فلسفه علم، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

۳. زیباکلام، سعید، *فلسفه علم*.

۴. امامی سیگارودی ع، صلصالی م، بصیری ه. مقایسه پارادایم های مطالعات کمی و کیفی (قسمت دوم). پرستاری و مامایی جامع نگر ۱۳۹۱؛ ۲۲(۶۷): ۵۴-۶۰.

5. McEwen, Melanie, 2014, Theoretical basis for nursing / Melanie McEwen, Evelyn M. Wills.—Edition 4
6. Holmes, D. and Gagnon, M., 2018. Power, discourse, and resistance: Poststructuralist influences in nursing. *Nursing Philosophy*, 19(1), p.e12200.
7. Imanzadeh, A., 2015. Post-structuralist ethics and nursing codes of ethics: opportunities and threats. *Journal of Medical Ethics & History of Medicine*, 8.(۱)
7. Philipp Frank. *Philosophy of science: the link between science and philosophy*, Courier Corporation, 2013.
8. Bunge Mario. *Philosophy of science: From problem to theory*, Transaction publishers. 2009.
9. Dolan S, Nowell L, McCaffrey G. Pragmatism as a philosophical foundation to integrate education, practice, research and policy across the nursing profession. *Journal of Advanced Nursing*, 2022, 78(10).
10. Haig BD. *Philosophical naturalism and scientific method*, 2011, Taylor & Francis Group.
11. Hussey T. *Naturalistic Nursing*, Blackwell L td *Nursing Philosophy*, 2011, 12: 45- 50.
12. Spiegel TJ, Schuz S, Kaplan D. Introduction to naturalism: challenges and new perspectives. *Topoi*, 2023, 42: 671- 674.
13. Chitty KK & Black BP ,2007. *Concepts & Challenges* 5th ed. Evolve Elsevier Saunders Co
14. O'MATHÚNA DP. *Postmodernism & Nursing: After the Honeymoon*. *Journal of Christian Nursing*, 2004, 21(3): 4-11
15. Lister P. The art of nursing in a 'postmodern' context. *Journal of Advanced Nursing*, 1997, 25(1):38-44
16. Zardosht R. *Nursing Care and Postmodernism. Future of Medical Education Journal*, 2020, 10(2):57
17. Coleman P. An Examination of Positivist and Critical Realist Philosophical Approaches to Nursing Research. *International Journal of Caring Sciences* 2019; 12(2): 1218

18. Pawlikowski P, Rico N, Van Sell SL. Positivism: A Concept Analysis. J Nurs Clin Pract 2018, 5: 284.
19. Landeros-Olvera Salazar-González BC, Cruz-Quevedo E. Influence of positivism on nursing research and practice. Index de Enfermería [Index .Enferm] 2009; 18(4): 263-266
20. Mayumi MA N, Ota K. Implications of philosophical pragmatism for nursing: Comparison of different pragmatists. Nursing Philosophy, 2023, 24(1)
21. Kim HS, Sjöström B. Nursing theories: conceptual philosophical foundations (pragmatism, nursing, and nursing knowledge development). Springer Publishing Company, 2006
22. Psillos S. Philosophy of science A-Z. Edinburgh University press, 2007
23. Risjord M. Nursing Knowledge: Science, Practice, and Philosophy. Wiley- Blackwell. 2010
24. Reed J, Ground I. Philosophy of nursing. Arnold 1997.
25. Edwards S.D. Philosophy of nursing: An Introduction, 2001

قابل ذکر است دانشجویان به رفرنس های فوق اکتفا نکرده و در صورت نیاز رفرنس های مرتبط با مطالب را مطالعه کنند.

*** مقالات علمی فارسی و لاتین با کلید واژه های:

- Nursing inquiry - Academy of nursing - International journal of nursing studies- Nursing philosophy

تقویم درسی:

جلسه	روز	معرفی درس	مدرس
اول		معرفی درس و تکالیف - فلسفه سلامت و پرستاری - لزوم فلسفه در پرستاری - ضرورتی برای حرفه ای شدن (دلایل و ضرورت های فلسفه علم پرستاری) - چالش های موجود در فلسفه پرستاری	دکتر یکه فلاح
دوم		معرفی چهار دوره فلسفی در تاریخ پرستاری	دکتر یکه فلاح
سوم		الگوهای اساسی دانش پرستاری - دیدگاه های مختلف در مورد الگوی دانش در پرستاری - دانش رهایی بخش و نقش دانش رهایی بخش در آموزش - پژوهش و بالین پرستاری	دکتر یکه فلاح
چهارم		پرستاری به عنوان یک دیسپلین سلامت محور حرفه پرستاری: یک دیسپلین عملگرا - پرستاری به عنوان یک رشته مراقبتی	دکتر یکه فلاح دانشجویان

پنجم		فاصله بین تیوری و عمل در پرستاری- بررسی علل و راهکارهای فاصله ی تیوری و عمل در پرستاری-شکاف میان تیوری و عمل در پرستاری براساس رویکرد پراگماتیسم-راهبردهای کاهش شکاف بین تیوری و عمل در آموزش پرستاری	دکتر یکه فلاح دانشجویان
ششم		ضرورت توجه به فلسفه اسلامی در مراقبت پرستاری-تبیین متاپارادایم انسان در نظریه های اسلامی و تیوری های مراقبتی پرستاری	دکتر یکه فلاح دانشجویان
هفتم		نظریه پردازی در تولیدعلم-تولید علم در توسعه جوامع-اهمیت و نقش علم در توسعه دانش پرستاری اپیستمولوژی در تولید علم-دلایل اختلاف و تنوع اپیستمولوژی ها	دکتر یکه فلاح دانشجویان
هشتم	طبق: نامه تنظیمی	کلیاتی درباره فلسفه علم و ظهور آن- گستره فلسفه علم/ معرفت شناسی در تولید علم(اختلافات و تنوع) و در نظریه پردازی	دانشجویان
نهم		طبیعت گرایی و کاربرست فلسفه طبیعت گرایی در پرستاری معرفت شناسی فلسفه اثبات گرایی منطقی	دانشجویان
دهم		اگزستانسیالیسم و کاربرست آن در پرستاری	دانشجویان
یازدهم		معرفت شناسی پراگماتیسم	دانشجویان
دوازدهم		فلسفه پلورالیسم و کاربرست آن در پرستاری	دانشجویان
سیزدهم		فلسفه ساختارگرایی و پساساختارگرایی	دانشجویان
چهاردهم		معرفت شناسی گفتمانی- معرفت شناسی تاریخی	دانشجویان
پانزدهم		معرفت شناسی پسامدرنیسم/ تفسیر گرایی- معرفت شناسی تفسیرگرایی	دانشجویان
شانزدهم		ارزشیابی	